

LETO (VOL.) XI.

APRIL 5, 1919.

ŠTEV. (No.) 7

AVE MARIA

KATOLIŠKI LIST ZA SLOVENCE
V AMERIKI.

Izhaja vsako drugo soboto.
Published every second Saturday by

Ave Maria Publishing Co.

62 ST. MARKS PL., NEW YORK, N. Y.

"Published and distributed under permit (No. 650) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of New York, N. Y. By order of "the President, A. S. Burleson, Postmaster General."

"Entered as Second Class Matter May 25, 1918, at the Post Office at New York, N. Y. under the Act of March 3, 1879."

"AVE MARIA"

62 ST. MARK'S PLACE NEW YORK, N. Y.

Published every second Saturday in the interest of the Order of Saint Francis, by the Ave Maria Publishing Company

Subscription: \$2.00 per year.

"Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 3, 1917, authorized on July 26, 1918"

ZAHVALE.

Javno se zahvaljujem Mariji M. B. za zopet povrnjeno zdravje po hudi bolezni moje zene Ane Petrič. Martin Petrič, Bressler, Pa.

Zahvaljujem se presvetemu Srcu Jezusovemu in Marijinemu za ozdravljenje mojega otroka in večkratno uslišano molitev.

Mary Filak, Joliet, Ill.

Tisočkrat se zahvalim ljubi Materi božji in presv. Srcu Jezusovemu za ozdravljenje v moji hudi bolezni. Moj mož je bil tudi zelo bolan za influenco in pljučnico. Vsa naša družina se zahvaljuje Materi božji in Srcu Jezusovemu za ozdravljenje.

Angela Perušček, Cleveland, O.

V velikih stiskah in težavah sem bila uslišana. Presv. Srce Jezusovo in Marija Mati božja sta mi pomagala, za kar se srčno zahvaljujem.

Angela Perušček, Cleveland, O.

Podpisana se javno zahvalim za pomoč Mariji, Pomočnici kristjanov. Tri dni pred porodom sem zbolela za influenco in zbolelo je tudi sedem mojih otrok smrtonojevno. Z zaupno prošnjo sem se obrnila do Marije Device in obljubila javno se zahvaliti v A. M. in uslišana sem bila. Vsi smo sedaj zdravi.

Frances Tomsha, Valley, Wash.

Bodi tisočera čast in hvala presv. Srcu Jezusovemu in Marijinemu in sv. Jožefu za večkrat uslišano molitev za ljubo zdravje.

Anton Zalar, Lorain, O.

Zahvaljujem se Materi božji, Pomočnici kristjanov, za uslišano molitev in zdravje.

Frances Kocjančič, Mayner Mills, Pa.

Posiljam dar v podporo lista, zahvaljujoč se preblašeni Devici Mariji za uslišano molitev.

Ivan Kučič, Beadling, Pa.

Lepo se zahvalim Mariji, kraljici presvete- go Rožnega Venca in presv. Srcu Jezusovemu

po moji dolgi bolezni, ker sem bila uslišana.

M. S., Lorain, O.

Po obljubi se zahvalim svetemu Srcu Jezusovemu in Marijinemu in sv. Antonu za zdravje.

M. Zimmerman, Gilbert, Minn.

Po obljubi se javno zahvalimo v listu A. M. za večkratno uslišano prošnjo in za dobljeno zdravje in izrečamo svojo hvaležnost in čast Zalostni Materi Božji in Srcu Jezusovemu, ker smo bili bolni cela družina in da bi nam še za naprej stala na strani.

Družina Frank Šaulj, Cleveland, O.

Najsrdneje se zahvaljujem Mariji preblašeni Devici in sv. Ani za večkrat uslišano prošnjo, ki sem jo od Marije prejela, zatoraj se tukaj javno zahvalujem v imenu cele družine. Marija, nikoli te ne bom pozabila, ker me nisi še nikoli ti zapustila.

Kath. Starec, Lorain, O.

Obljubila sem presv. Srcu Jezusovemu in Mariji, zdravju bolnikov, se javno zahvaliti za uslišano prošnjo v moji dolgotrajni bolezni. Uslišana sem bila in bodi izrečena najsrdnejša zahvala Srcu Jezusovemu in Mariji.

Jozefa Delovst, Canonsburg, Pa.

Javno se zahvaljujem Mariji sedem žalosti za ozdravljenje mojega sinčka.

Neimenovana, Houston, Pa.

Po obljubi se zahvaljujem Materi božji za uslišano molitev in prošnjo za zdravje. Obljubil sem, da se v listu A. M. javno zahvalim. Priporočam vsem naročnikom, naj se v vseh težavah zaupno zatekajo k Mariji, ker le ona more pomagati.

Joseph Meglich, Cleveland, O.

Po obljubi se javno zahvalim Materi božji in presv. Srcu Jezusovemu za izboljšanje zdravja. Sprejmite ta mali dar, katerega sem obljubila Mariji v bolezni in se ji priporočam, da bi me uslišala še za naprej.

Terezija Okoren, Eveleth, Minn.

* * *

Priporočilo v molitev.

Naša vrla zastopnica iz Gilberta Mrs. Angela Preslet, je bila pred kratkim operirana v More Hospital v Evelethu, Minn. Sedaj se ji že zdravje nekoliko vrača. Priporočamo jo vsem čitateljem, da se je spomnijo v molitvi, da bi tako zamogla zopet delovati za napredek lista Ave Maria.

Zelimo ji skorajšnjega zdravlja.

Nadalje priporočamo v molitev zastopnice iz Eveletha, Minn., Mrs. Gregorich in Ulašič, da se jima povrne ljubo zdravje.

Za vse naše naročnike in podpornike se bere sv. maša vsak prvi petek v mesecu in vsako nedeljo v tednu.

VERA, UPANJE, LJUBEZEN.

Po resnični dogodbi spisal K.

(Dalje).

Ko je mislil Father Dolinar, da je dovolj solza za prvo tolažbo, prijel je oba za roke, ju odvedel od mrtvaške posteljice tolikanj ljubljenega sinčeka edinčeka pred podobo Marije Matere sedem žalosti.

„Mrs. Modic, dragi moj Karol — poglej jokajoči obraz te matere! Potolažita se! Pomislita nezmerne bolečine te matere! Na križu ji je umrl sin, v strašnih bolečinah. Naj vaju ta jokajoča mati tolaži. Njene solze naj bodo vajina tolažba.”

„Prav imate, Father”, pravi Karol, si obriše solze, pogleda zaupno na sliko. — „Kaj bi jokala? Bog ga nam je dal, Bog ga nam je vzel. Njegovo ime bodi česčeno!”

„To je možato, Karol. Vedel sem, da

boš junak tudi pod križem!” pravi Father Dolinar.

„Mary, še ti se potolaži! Prav pravijo gospod župnik! Vzemi si za izgled Marijo pod križem! Kaj bodeva jokala! Darujva bolečino Bogu!”

Strašno hudo je bilo obema mladima Modicema, ko sta izgubila sina, katerega sta tako ljubila. Srce se jima je krčilo v prsih. Toda tu se je pokazala močna sv. vera, ki je rodila še močnejše upanje in junaško potrpežljivost in udanost v voljo božjo.

Mrs. Modic je pa tedaj sama okusila, kako velika je tolažba za stiskano materino srce — društvo krščanskim mater. Sosestre so jo prišle tolažiti in izražati sožalje. Vzlasti pa ji je bila v veliko tolažbo ljubezen do Marije Matere sedme-

rih žalosti. Ko se ji je obnovila srčna rana in se ji je zatožilo po ljubljenem detetu, pa je stopila pred sliko Žalostne Matere božje, se zagledala v ta jokajoči obraz, se zamislila v bolečino, katera je tej materi stiskala te solze iz oči — bila je potolažena.

Sedaj je šele prav razumela to sliko. Nekoliko solza, nekoliko globokih vzdihov in začela je moliti društveni rožni venček in junaško je prenašala hudo poskušnjo.

V nevarnosti.

Hud je bil udarec za mlada Modiceva, ko sta izgubila ljubljenega prvorojenčka. Posebno Karol se kar ni mogel potolažiti.

"Zakaj je Bog ravno mene tako kaznovale?" je večkrat rekel svoji ženi.

"Bog je dal, Bog je vzel. Bodi česčno njegovo ime! Ali ne veš? Hud udarec je to. Toda Bog že ve kaj dela!" tolažila ga je žena.

Toda včasih se je dal potolažiti, drugič ga je pa premagalo, da je godrnjal zoper previdnost božjo. Nov, Rupnikov Karol, kar še ni popolnoma premagal Modičevega Karola. To se pravi, slaba verska vzgoja v domači hiši, ker še ni bila popolnoma spopolnjena z novo vzgojo v Rupnikovi hiši, vzlasti verne žene. Njegova vera še ni bila dosti močna, da bi tudi njegovo upanje in zaupanje v Boga imelo dovolj močno podlago v poskušnji, kakoršna ga je pravkar zadela. Kajti le tam, kjer ima človeško srce močno podlago, in živi v trdni veri v Boga, tam more zaupanje stati močno, da prenese tudi še težje križe, premaga še hujše viharje skušnjav in poskušanj.

Dokler je šlo vse gladko po sreči, vse boljše, kakor si je Karol kdaj mislil, seveda, ni bilo težko ostati dober. Zvestoba se pa pokaže v težavah.

Mary je zato s strahom opazila, da Karol ni več isti, kakor poprej, da gre več-

krat domov k Modičevim, kjer ostaja dolgo časa v noči z "bordarji" pri pijači in pri igri. Tudi v saloon je šel večkrat, kar popreje ni storil.

To je videla in se bala. Ni sicer tega nikomur povedala, niti materi. Vendar pa se ni mogla znebiti nekega strahu. Da bi zacelila to srčno rano, skušala je biti do njega še bolj ljubeznjiva. Še bolj ljubeče mu je stregla. Upala je na ta način, da bode pomagala najboljšemu zdravniku srčnih ran — času — zaceliti kolikor mogoče to rano in spraviti Karola nazaj na prejšno pot.

Podvojila je tudi svoje molitve zanj.

Karol je sicer opazil, da je žena še prijaznejša in postrežljivejša kakor preje, vendar ni mislil, da bi to bilo kaj drugega, kakor samo ljubezen.

Tako so pretekli nekako že trije meseci po pogrebu malega Karolčka.

Življenje jima je teklo naprej, kakor preje enakomerno in brez posebnih dogodkov.

V tem si je pa Karol pridobil po nasebini splošno zaupanje in spoštovanje. Vsi so ga čislali in radi imeli v svoji družbi. Tisti, ki niso bili med "ta pobožnimi", ki niso marali za cerkev, so ga začeli preje že nekako prezirati.

"Pobožnjak je!" so rekli. "Za nobeno prijetno družbo ni."

Toda odkar so ga pa zadnje čase srečali večkrat v saloonu, ali doma pri Modičevih, kjer so se zvečine vsi ti tički shajali na pogovor in zabavo, spremenili so nekoliko o njem svoje mnenje.

"Vsaj ni še tako 'zaslepljen'. Prav 'fest' fant je postal. Iz njega bi se dalo še kaj narediti."

Mirno so še živeli v onih časih rojaki po širni Ameriki. Vsi so bili še enega duha in enega srca. Malo jih je bilo še tukaj. Tisti pa, ki so bili, so skušali vsi pridno delati, varčevati in živeti v ljubezni med seboj.

Kako je bil vesel rojak, ko je srečal

kje kakega svojega sorojaka! Koliko sta si imela povedati. Čutila sta se brata.

V naselbinah so živeli rojaki enako složno in zadovoljno. Pomagali so si drug drugemu, kolikor so mogli. Njih ponos je bil, da so si skušali hitro postaviti svojo cerkvico in si dobiti svojega duhovnika. Vedeli so pač, da je cerkev nekako domače ognjišče vsake naselbine. Kjer je cerkev, tam novodošleci vedo, kje se imajo naseliti — blizu cerkve. Da, kakor matica pri čebelah, tako združuje cerkev okrog sebe rojake in jih tvori v eno skupino. Vez je, ki veže srca v eno skupino, v eno družino.

Da bi kdo cerkvi nasprotoval — o tem še misliti ni bilo.

"Cerkvi nasprotovati? Saj vsakdo ve, da jo potrebuje. Če že ne radi družega, ne vemo, kdaj nas bode smrt pokosila", so govorili rojaki splošno, tudi taki, ki so radi zamujali nedeljsko službo božjo in so bili preveč "busy", da bi hodili k sv. maši.

Enaka so bila njih društva. Da bi ustanovili drugačno društvo, kakor katoliško — to jim niti na um ni padlo.

"Vsaj drugačnega društva niti ustanoviti ne moremo, kakor katoliškega", je rekel Rupnik pri ustanovni seji društva v Washingtonu, "ko smo pa vsi katoliki".

Seveda so bili že tudi tedaj nekateri rojaki, ki so že z doma prišli ne samo s praznimi rokami, temveč tudi s praznim srcem in s praznimi možgani. Tem se seveda ni dopadlo to življenje po naselbinah. Toda bili so še preveč osamljeni, da bi si upali javno izraziti svoje mnenje. — Pustili so druge pri miru, če so vršili svoje verske dolžnosti, hodili v cerkev, dajali za njo in jo podpirali. Če jih je pa kdo o tem vprašal, so pa že našli kak odgovor, da so se opravičili.

Med take je spadala tudi Modičeva družina. Zato so bili tudi vsi "fantje", ki so tam stanovali, enaki. Če je prišel med

nje kak veren "fant", pridobili so ga kmalu za-se, da je bil sam ravno tak, ali je šel pa proč.

To je vedela Mrs. Rupnik, to je pa vedela tudi vzlasti Mary.

Zato jo je zelo srce bolelo, da je Karol zadnje čase šel tolikrat domov.

"Kako pa, da si zadnje čase tako rad doma?" vprašala ga je neki večer, ko je zopet prišel pozno domov.

"Saj veš, Mary, malo zabave moram imeti tudi jaz!"

"To je že res. Toda ali je tu doma tako dolgočasno?"

Karol je zardel. Čutil se je krivega.

"Ne mislim, da je dolgočasno. Vendar..."

"In pri Rupnikovih tudi nič več rad ne ostajaš, kakor si preje."

Karol ni rekel besede.

"Odkar je umrl Karolček, si pa res nekam ves drugi."

Karol je bil vesel, da mu je žena dala na jezik izgovor.

"Da. Saj veš, kako me je strašno potrla izguba tolikanj jubljenega otročička. Grem, da pozabim. Tu doma me vse spominja nanj."

Da ni lagal, da je povedal, kar je čutil, je pričala solza, ki mu je zaigrala v očesu.

"Zato pa ni treba takoj obupati! Bodi mož! Ali misliš, da mene ne boli srce. Ali misliš, da jaz ne pogrešam ljubljenega otroka?"

Več Mary ni hotela o tem govoriti. —

Bala se je, da bi s svojim očitanjem več ne škodila, kakor koristila. Vzlasti solza v njegovem očesu je spekla tudi njo, da je tudi ona zajokala.

Ta pogovor je imel vpliv na Karola.

"Saj res, ne delam prav!" si je mislil. "Mary kot ženska, kot mati, pa je bolj junaška v tej poskušnji kakor jaz!"

(Dalje prih.)

"Tisto noč pred svojim trpljenjem...."

K.

Da, bilo je "tisto noč pred svojim trpljenjem in svojo smrtjo", ko je Gospod zbral k zadnji večerji svojih dvanajst prijateljev, da je z njimi jedel velikonočno jagnje.

Judje, njegovi sovražniki, so se skrivaj zbirali po svojih zbirališčih in se tajno posvetovali.

"Umreti mora! Drugače bode šlo vse ljudstvo za njim!"

"Proč ga moramo spraviti! Uničiti ga moramo!"

"Bolje je, da en človek pogine, kakor da bi ves narod bil po njem zapeljan."

Da, bilo je "tisto noč pred njegovim trpljenjem". Tisto noč je bilo, ko je svet po svojih voditeljih sklepal, kako ga bode obsodil, uničil, ko je On sedel v jedilnici za mizo in govoril: "Srčno sem želel jesti z vami to velikonočno jagnje..."

Gospod, ali ne vidiš, kako pa ta svet govori drugače kot odgovor na tvojo ljubezen? Ali ne čuješ sklepe, ki te naj še nocoj to noč uničijo?...

"Srčno sem želel!..." govori mirno Gospod vkljub vsemu temu.

Ne, on ima samo ljubezen!

Da, celo v dvorani sami, Gospod, ali ne vidiš med svojimi prijatelji izdajalca, Judeža? Glej, da je že dozorel v njegovem srcu diabolichen sklep: "prodal ga bom!" Že misli, kako te bode izdal za

malo ceno tvojim sovražnikom?

"Tisto noč pred svojim trpljenjem..."

Da, vsa strašna nehvaležnost sveta, vse sovraštvo tolikih zaslepljenih svojih nasprotnikov, vsa nezvestoba svojih ožjih prijateljev, da, celo sramotno izdajstvo "enega izmed dvanajsterih", vse to ni moglo zmanjšati ljubezni Zveličarjevega srca: — Ustanovil je nebeško skrivnost, po kateri bode ostal med nami, da bode vsaj v prihodnje ljubljen? čislán? spoštovan? moljen?

Ne!

"Tisto noč pred svojim trpljenjem..."

Da, zato je postavil ta presv. Zakrament, da bode ta "tista noč" trajala dalje... dalje... do konca sveta.

O božja ljubezen, kako si neznana!

* * *

In od tedaj...

"Tisto noč", ko se naprej in naprej kuje toliko in toliko peklenskih naklepov in načrtov, kako se bode uničilo in izbrihalo s sveta pred vsem eno ime — ime Jezus...

"Tisto noč", ko se toliko in toliko sovražnih pesti dviga proti tabernaklju, mu žuga, ga preklinja...

"tisto noč" pred svojim vedno novim preganjanjem, preziranjem, zaničevanjem...

"tisto noč", ko toliko celo njegovih zvestih odpada, ga pozablja, beži proč od

njega...

"tisto noč", ko "izdajalci", Judeži izmed izvoljenih prijateljev skrivaj gredo, da ga izdajajo, prodajajo...

da, "tisto noč" pa Gospod Jezus mirno sedi pri mizi nebeške večerje, bdi pri luči male plapolajoče svetilke in kliče: "Srčno sem želel!..."

In komaj se zazna jutranja zarja novega dneva, že hiti to "Jagnje božje" vnovič in vnovič tja na oltar — da se daruje, daruje za-me in za-te, daruje za človeški rod.

O nerazumljiva skrivnost božje ljubezni!

* - *

Veliki četrtek je tu.

Gotovo boš ta dan obiskal s cveticami ozaljšan oltar presv. Zakramenta, da se pokloniš temu Jetniku ljubezni.

To bode namreč god presv. Oltarskega Zakramenta.

O, ko boš tam klečal in boš gledal plapolanje belih sveč med svežimi cveticami, ne zapri tam svojega srca! — Čul boš neki tihi skrivnostni glas, ki ti bode govoril: "Srčno sem želel!..."

Ali ti tudi "srčno želiš?"

* - *

O človek, ne presliši tega klica! Naj ne boče tvoje življenje "tista noč" pred tvojim večnim trpljenjem, ko si zavrgel ljubezen, zametaval jo celo življenje in jo zgubil — za vedno.

VOLTAIREJEV ZNAČAJ.

Nekaj let nazaj je izdal M. Nourrisson velezanimivo delo o Voltaireju, ki s popolno objektivnostjo opisuje značaj in delovanje te žalostne osebe. Za zgled, kako nesramen lažnivec je bil Voltaire, navajamo njegovo pismo, ki je je pisal dne 7. septembra 1764 d'Alembertu. Nekaj prej je izdal Voltaire brez podpisa Dictionnaire philosophique, v katerem je z nepopisno surovostjo napadal krščanstvo. V javnosti se je brž izvedelo, kdo je pisatelj. Voltaire se je pa zbal sodišča in zato je jel lagati, kar se je dalo. V imenovanem pismu pravi:

"Bral sem ta hudičevi slovník; zgrozil sem se nad njim kakor vi, toda vrhunec žalosti je zame to, da je nekaj kristjanov tako nevrednih tega lepega imena, da sumijo mene, češ, da sem jaz pisatelj tega tako protikrščanskega dela. Rotim vas, da mi verjamete, da nimam ž njim nobene zveze. Najvišja usluga, ki bi jo mi mogli storiti, je ta, da zatrjujete (tako vam deleža v nebesih), da jaz nimam nobene

zveze s tem peklenkim delom. — Milo vas prosim, da me obvestite, da delo prekličem v vseh javnih listih s svojo navadno odkritostjo in nedolžnostjo."

Z ravno tisto predrznostjo se je hlinil Voltaire, kjerkoli mu je kazalo: kralju, Pompadourici, Frideriku II. Bogoskrusko je prejemal sv. zakramente iz ravno tako podlih namenov. Med prijatelji se je norčeval iz tega, rekoč: "Vprašujete me, zakaj imam jezuita pri sebi; jaz bi rad imel dva, in če mi nagaja, grem po dvakrat na dan k obhajilu, ker nočem biti mučenik pri svojih letih. Dragi moji, ko bi imel stotisoč mož, bi že vedel, kaj naj storim, a jih nimam; zato pojdem o veliki noči k obhajilu. Kralj hoče, da se izvršujejo krščanske dolžnosti."

Da bi si pridobil starega škofa v Mirepoix-u — Boyer-a in bil z njegovo pomočjo vsprejet v akademijo, mu je pisal:

"Pred Bogom, ki me sliši, lahko rečem, da sem dober državljan in resničen ka-

toličan in samo zato pravim to, ker sem bil tak vedno v srcu."

Nekemu drugemu akademiku-duhovniku, je dejal: "Kako bi ne ljubil religije, katero sem tolikrat proslavljal? — Od svoje mladosti sem imel vedno mržnjo nad tistimi lahkimi umazanostmi, nad nespodobnostmi okrašenimi z rimami, ki ugajajo zavoljo svojega predmeta nebrzdani mladini." Ko je tako govoril, je Voltaire že 10 let spisoval svoje ostudno umazano pesniško delo — La Pucelle.

Voltaire je bil tudi grd značaj do svoje domovine. Frideriku II. se je sladkal

in ga unemal, naj pribori Prusiji Lotaringijo; ta ga je pa hvalil, "ker je tako dober Prus". Oblatil je orleansko Ivano d'Arc in o Francoski se je izjavil: "V resnici na moč sovražim to Francosko." Francozi so mu postavili spomenike v Parizu. Zakaj? Voltaire je sovražil tudi ljudstvo, češ da je ljudstvo "kanalja, ki mora vedno ostati kanalja" (le canaille, qui doit rester toujours canaille). Treba je, "da so orli in sove, slavci in krastače".

Tak je bil prvobornik "svobodne misli" na Francoskem. Dr. K.

"Človek-opica", pa "človek-rojen zločinec".

"Človek je nastal iz živali, in sicer iz najboj razvite vrste živalij, namreč iz opic." To je temeljni nauk darvinistične antropologije, katerega skušajo njegovi učenci utemeljevati z mnogo večjo pridnostjo, nego znanstveno previdnostjo. — Že leta in leta se trudijo, da bi dobili vmesne razvojne oblike med opico in med človekom. Najboljše bi bilo seveda, če bi mogli darvinisti najti tako medvrsto ter nam jo pokazati. Tak dokaz bi bil seveda trden in neoporekljiv. Poglejmo, kako se jim je obnesel.

a) Geološke domišljije.

Ker se je baje po darvinističnem nauku razvijala vrsta iz vrste, bi bila morala v predzgodovinskem času živeti ona vrsta, katera naj izpolni veliki presledek, kateri je med opico in med človekom. — Pač bi morala priti pametnemu preiskovalcu ta misel: "Ako žive opice, ako živi toliko število "manj razvitih vrst", zakaj pa so se neki izgubile "medvrste?" Ako jih sedaj ni, in če ne moremo najti vzroka, zakaj neki da so izumrle le-te "medvrste", ki žive neko idealno življenje le v domišljiji nekaterih učenjakov, ali se ne bi dalo že iz tega sklepati, da o razvoju vrst ne moremo govoriti?" Vendar

tak pomislek ne more ustaviti darvinista, kateri že naprej določi rezultat in potem išče količkaj verjetnih podatkov, da bi dokazal resničnost svojega predsodka. — Iskali so po zemlji; kjerkoli so našli kako kost, o kateri niso mogli brž določiti, čigava da je, rekli so, da je ostanek kake medvrste. Taki poskusi so se pa vsi izjalovili ter so zelo osmešili to "ekspaktno znanost". Naj omenim kratko le zadnji poskus, ki je vzbudil več zanimanja. V septembru leta 1891. so našli na Javi na levem bregu reke Bengavan zob, katerega je pripisoval zdravnik Evgen Dubois nekemu "sorodniku" šimpanzovemu. Oktobra meseca istega leta so našli 1 meter daleč od tistega kraja kos čepinje, in avgusta meseca leta 1892. so našli 15 metrov dalje levo stegno. Darvinistu Duboisu so zadostovali ti podatki, da je na njih osnoval bujno podmeno. Te kosti so gotovo ostanki enega eksemplara, moral je biti gotovo kak človek-opica oni, ki jih je zapustil v preiskavo ukaželjnemu 19. stoletju! "Anthropopithecus erectus" ga je takoj krstil Dubois. Sicer bolj človeku podoben, naj bi se štel še med opice! A to ime je bilo premalo častno zanj, in Dubois se je odločil kmalu za to, da

ga imenuje “po koncu hodečega opiškega človeka”, “*Pithecanthropus erectus*”.

Koliko slavo za evolucijsko teorijo je pomenila ta najdba! Saj je bil pred mnogo leti apostol te teorije, dr. Ernst Haeckel, prerokoval, da bodo našli takega “opiškega človeka!” V svoji knjigi “*Natuerliche Schoepfungsgeschichte*” je rekel Haeckel, da je “*Pithecanthropus erectus*” postulat znanosti in je v preroškem duhu že popisal njegove lastnosti. In sedaj so ga res našli! Dubois mu je dal le ime, katero mu je bilo od Haeckla že davno namenjeno! Časopisi so se takoj polastili tega “napredka” ter ga v popularni obliki popisali in razširili med lahkovernim občinstvom. “*Petit Journal*” ga je popisal pod naslovom “*Un oncle de la mode de Sumatra*”. Sicer je bil najden na Javi, in Dubois je trdil, da je ta “oncle” v resnici ženskega spola, torej teta, vendar darvinisti so bili tako veseli svojega opiškega strica, da jih take majhne pomote niso motile.

Temeljiti antropologi pa so imeli proti takemu “napredku” v znanosti mnogo pomislekov. Spominjali so se še, kako so se opekli naravoslovci z vrsto “*Dryopithecus Fontani*”. Izkopali so bili namreč v Pirenejah okostje, katero so takoj imenovali “človeško opico”, a boljši poznavalci so kmalu spoznali, da je le čisto navadna, s človekom prav nič sorodna — opica. Kaj, ko bi bilo s to najdbo tako?

Ranke in Virchow sta oporekala takoj od začetka, in kmalu je evolucionist dr. Martin sam pokopal tega “opiškega človeka” ter dokazal: 1. da je Dubois pisal brez kritike in lahkomišljeno; 2. da je čisto neutemeljeno, tako daleč narazen najdene kosti pripisovati jednemu telesu; 3. kos lobanje je čisto človeški; 4. zob je tak, kakor zobje drugih ljudi; 5. tudi posestnik onega stegna je bil “*homo sapiens*”, ter se ne da najti nobena razlika,

iz katere bi se dalo sklepati na kako medvrsto.

V darvinističnem časopisju seveda ni manjkalo žalostink, ko se je tako slovesno pokopaval “opiški človek” v morje pozabljenosti. — Socijalnodemokratiška “*Neue Zeit*” je tožila: “Velika razdalja loči celo najvišje živali, celo antropoidne opice, od človeka; in najnižje pasme ljudi so še preveč človeške (kako škodali), da bi jih mogli brez ugovora imenovati medvrste med človekom in med opicami.” Iz tega bi pač sledil za socijalne demokrate nauk, da se naj odpovedo svoji neznanstveni in nespametni podmeni, a dr. Jacobi, ki je pisal oni članek, trdi nasprotno: “Če doslej v veselje vseh svetopisemskih vernikov, vkljub pridnemu iskanju, nismo našli one glasovite prehodnje vrste, vendar to naravoslovsko izobraženega moža ne moti, ampak se mu zdi z njegovega stališča čisto brezpomembno.”

(Dalje prih.)

SONETI PASHE.

Zložil Bogumil Gorenjko.

Zaklal je Jagnje Izraelec verni,
zaznamoval si duri je s krvjo,
da angel bi Gospodov šel mimo.
Ko bo morit prišel v Egipt neverni,
prvorojence v jezi neizmerni.
In Jahve videl znamenje je to:
in angel jeze božje šel mimo,
prišel je v hišo blagi angel mirni.
I mi zaznamovali srca naša
smo s svetim hrepenenjem in pokoro
ki za trpljenje, žrtve nič ne vpraša.
In ko Gospod, bo s križem šel na
goro,
naj se pri nas ustavi Tvoja pot,
ne hodi mimo naših src Gospod!

VELIKI PETEK.

K.

"Za božjo voljo, dete moje, kaj delaš?"

"Kaj?"

"Kje si bila sinoči zopet tako dolgo?"

"I, kje neki? Kaj mislite, da bom vedno doma tičala? Saj nisem več otrok."

"Toda pomisli, mlado dekle, pa cele noči zunaj! Kje si bila?"

"I kje neki!? Ali vam nisem povedala, da sem šla k Murphy-jevim na "party"?"

"Oh, ti Murphyjevi! Zakaj se pajdašiš ravno z najslabšimi!"

"Saj so dobri! Mrs. Murphy je katoliška in vsi otroci so katoliški!"

"Da, so katoliški, pa jih vidiš kdaj v cerkvi?"

"Čeprav ne gredo veliko v cerkev, saj ni samo tisti dober, ki v cerkev hodi. Drugače pa kar tiho bodite. Murphyjevi so že pošteni ljudje."

"O, otrok moj, kako si zaslepljena! Ali ne vidiš vzlasti Johna, najstaršega sina, kako je hudoben in kak postopač?"

"Tiho bodite in pustite Murphyjeve pri miru!" in Mamy je udarila s svojo malo nogo jezno ob tla in stopila izziva-joče pred svojo mater. "Vi ste 'greenarca' in ne poznate ameriških ljudi. Vi mislite, da morajo biti vsi tako omejeni, kakor ste vi vsi 'greenarji' in da je samo tisti kaj vreden, ki vedno v cerkvi tiči. Johnny je že dober fant."

"O, Mamy, Mamy, kako si ti zaslepljena. Da, pozabila si na Boga. V cerkev tako nerada hodiš, k sv. zakramentom že skoraj celo leto nisi šla. Kaj čuda, ako te je potem tvoj Bog zapustil in te prepustil tvoji slepoti?"

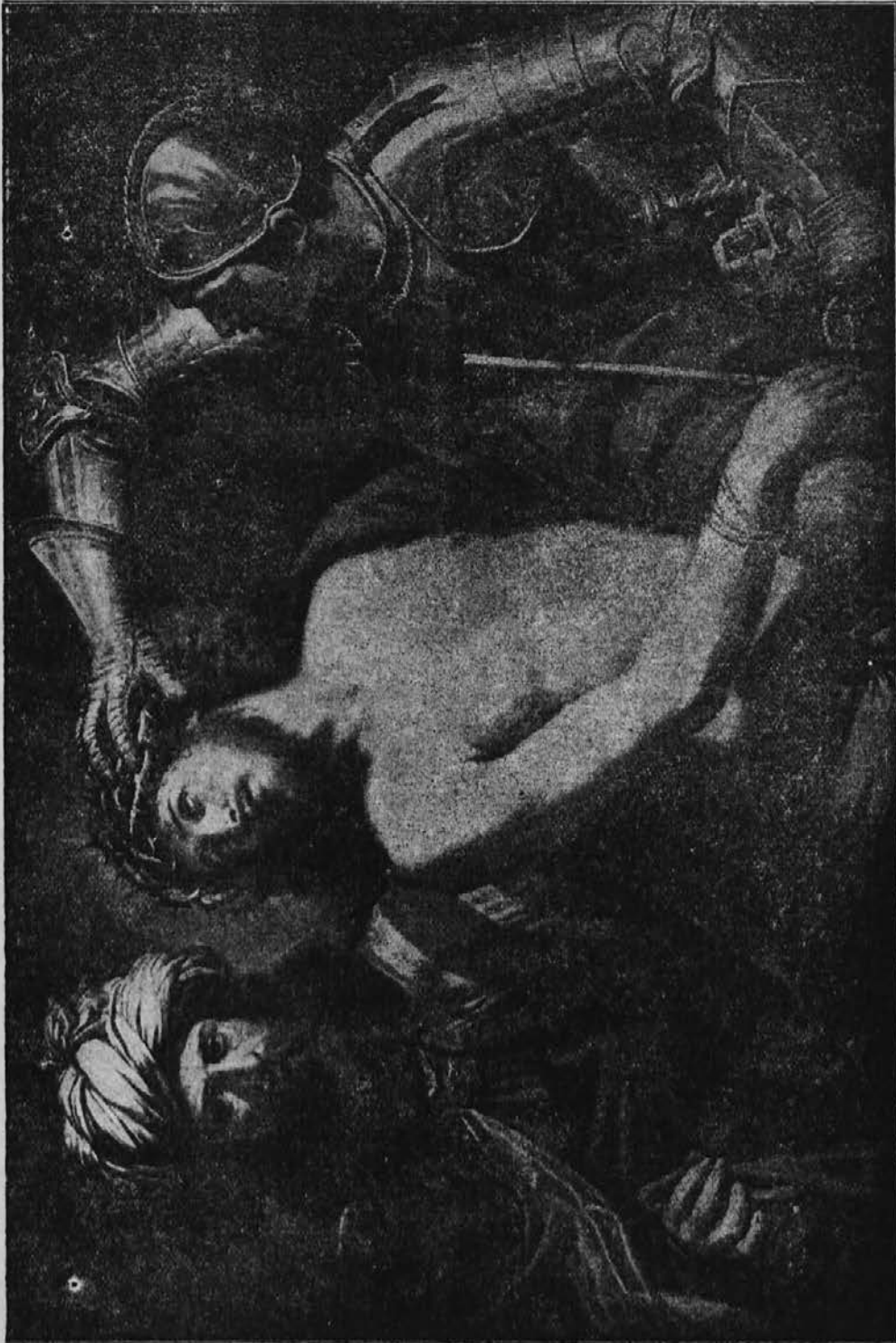
"Pa povejte, kaj imate proti Murphy-jevim in proti Johnu!"

"Kaj imam proti Murphyjevim, še vprašaj? Ali ti nisem že tolikrat povedala? Ali ne vidiš sama, kako se tam shajajo vsi najslabši fantje in dekleta? Kako Mrs. Murphy pusti, da se cele noči prepije in prenori v njeni hiši? Ali ne slišiš, kaj se vse o nji govori, da je ločena od svojega pravega moža in živi 'na vero' z drugim? Ali vidiš, kakšen je John, da nikdar nič ne dela, da se potika okrog, da je velikrat pijan, da je bil že večkrat zaprt radi tatvine in 'ropa'? Ali ne vidiš..."

"Bodite no tiho in me pustite pri miru. Vse to je samo obrekovanje starih ženic, kakor ste vi, ki ne znate družega, kakor obrekovati poštene ljudi."

"Da, poštene ljudi. Vidiš, tri je bila ura, ko si danes zjutraj prišla domov. Kje si bila?"

"Rekla sem že, da me pustite pri miru. Kaj vam mari, kje sem bila in kdaj sem prišla domov. Stara sem že 18 let in vem, kaj delam."

ECCE HOMO!

"O, Bog se te usmili, moj otrok, kam si zašla!" in uboga užaljena mati je zakrila z obema rokama svoj obraz in glasno zajokala. Kamenu bi se smilila, toda hči Mamy pa je jezno zaloputnila z vrati in odšla iz sobe.

"Le kremžite se, sitnica, če se imate za kaj!" je zagodrnjala in odšla ven z doma.

Mamyna mati je bila uboga vdova, ki je že veliko grenkega prestala v svojem življenju. Prišla je pred 16 leti s svojo družino v Ameriko za možem, ki je bil že preje kakih osem let sam tukaj. Delal je v premogovniku v malem mestecu v Illinois, kjer so se potem za stalno naselili. Bil je velik pijanec. Ko je bil sam tukaj, se je popolnoma zanemaril. Tako je imela skoraj štirinajst let strašno življenje pri njem. Bila je več tepena, kakor sita. Marsikaka grenka solza se je potočila po velem, bledem in upadlem licu.

Imela sta troje otrok, od katerih sta pa dva umrla drug za drugim takoj v prvem letu, ko so prišli v Ameriko. Ostala je samo najmlajša Mamy, za katero je uboga mati skrbela z vso skrbjo materine ljubezni. Toda — nesrečni zgled očetov! Dekletce ni čulo doma družega kot kletev in prepir. Čula je vsak dan sramotne priimke, s katerimi je pijanski oče obkladal ubogo mater. Da, večkrat je učil tudi Mamy, kako naj zmerja mamo. Cerkve v naselbini ni bilo do predzadnjih dveh let. Tako je bila Mamy le slabo podučena v verskih naukih.

Nekega zimskega večera je šel oče na sejo v "društveni dom", kjer se je napil tako, da je na ustih obležal in zmrznil. Toda živel je dovolj dolgo, da je popolnoma pokvaril svojo hčer, ki je kmalu začela življenje, da je bila v kugo mladini cele naselbine.

Tako je bila uboga mati s smrtjo moža

sicer rešena enega križa, dobila je pa drugega hujšega s pokvarjeno hčerjo.

Vse opominjevanje je bilo zastoj. — Tako je zopet sinoči bila zunaj in je prišla še-le ob treh zjutraj domov. Čuli smo njiju pogovor.

Mamy je odšla z doma in se vrnila zvečer. Toda prišla je samo po obleko, katero je spravila v mal kovček.

"No, pa grem z doma, da boste siti", je zarezala nad materjo. "Kdo bode poslušal vaše večne pridige. Mlada sem še. Živeti hočem! Ali bom živela, ko bom stara?"

"O, otrok moj, nikar ne hodi! Pomisli, kaj delaš!"

"Sem že premislila in se odločila. Še to vam povem, da se bom z Johnom poročila še ta teden. Pa z Bogom! Jaz hočem živeti!"

Celo isto noč je gorela slaba lučka v hiši pred malim revnim kipom Marije sedem žalosti in zapuščena mati bi si kmalu izjokala svoje oči v grenki žalosti.

Toda hčere ni bilo več! Odšla je "živet!"

* * *

Tri leta so potekla od tega nesrečnega dneva. O, kdo naj popiše vse gorje, katero je pretrpelo to materino srce! Kdo naj sešteje vse solze, katere je prelila ta mati za svojo izgubljeno hčer. Kdo naj pa tudi sešteje vse vroče molitve in vzdih, ki so se dvigali dan na dan pred tem kipom proti nebesom... za hčer.

* * *

Bil je veliki petek.

V hiralnici sv. Jožefa za neozdravljive bolezni so ravno opravili triurno pobožnost v čast trem uram Jezusovega umiranja na križu. Skrivnostno je bilo v mali kapelici.

Božji Zveličar je ležal na križu pribit na tleh pred oltarjem. Tako mil je bil mrtvi obraz tega križa, kakor bi bil v res-

nici. Mrtev, vendar živ, vendar poln ljubezni. Na tleh je ležal z rokami, razpetimi in pribitimi na les, z odprtim prebodenim srcem. Ponižal se je v nič, v prah oni, ki je vsemogočni Bog, toda ob jednem Zveličar, in od tu klical k sebi vse grešnike, celo človeštvo: “Pridi, pridi o človek, pridi o grešna duša! Tu sem pripravljen za objem! Glej, kako sem se ponižal, da bi bil nižje kakor ti, da bi ti lažje prišel k meni!”

In res se je pomikala dolga vrsta bolnikov z neozdravljivimi boleznimi, večinoma z jetiko, nekateri kleče, drugi stoje proti temu križu, da so mu poljubili svete rane in iskali tolažbe za svojo Golgotu v hiralnici. Bilo jih je veliko, starih in mladih, možkih in ženskih, kajti hiralnica je bila velik zavod.

Prav zadnja se je s težavo priplazila do križa tudi suha ženica. Votel kašel, ki jo je večkrat nadlegoval, je pričal, da je žena obsojena na smrt za — jetiko.

Dolgo je klečala pri križu in molila, molila tako goreče, da se je videlo, da moli iz srca. Debele kaplje so padale na sveti križ. Poljubljala je zopet in zopet svete rane in molila in jokala.

“Še za nesrečno hčer! Jezus, dobri pastir, najdi to mojo zgubljeno ovčico!” je zajokala skoraj glasno in vnovič pritisnila pet poljubov na presvete rane, kot pet pečatov odkrite ljubezni do Jezusa.

Skoraj vsi drugi so med tem časom že odšli iz kapelice. Le tam v kotu je se-

dela še mlada žena, bleda, prepadena. Ni bila še dolgo v zavodu. Molče in trpko je zrla pred seboj. Videlo se ji je, kako zelo obžaluje svoje nesrečno življenje in da čuti, da je ta neozdravljiva bolezen samo kazen in pokora za greh.

Tudi ona je vstala in šla počasi proti križu. Tu je pokleknila za ženico in čakala, da ta opravi svojo pobožnost, da pride tudi sama na vrsto.

“Še za hčer,” je čula v tem ženo pred seboj vzdihniti.

Nekaj jo je streslo, toda ni vedela kaj.

V tem se ženica pomakne proč od križa in se oprime oltarjeve ograje, da bi tako lažje vstala. Nehote se pa pri tem obrne na ženo za njo, ki je pravkar klečala pri križu.

“O, ljuba mamica!”

“O, Mamy, ti tukaj?!”

Tako sti skoraj obe kmalu vskliknili. Bila je to Mamy in njena mati, ki sta se našli zopet v hiralnici.

Kleče sta se objeli pri križu.

“Odpustite, mati!”

Jezus s križa je pa tako milo razpenjal svoje roke, kakor bi bil hotel objeti izgubljeno ovčico, ki se je vrnila.

Dvoje življenj je skončalo kmalu po tem velikem petku v sirotišnici.

Mamy je odšla prva. V rokah svoje matere je umrla lepe smrti spokornice. Kmalu za njo je pa odšla še mati po plačilo za grenko žrtev težkega življenja.

Grda enajstletnica “Glas Naroda”.

“Glas Naroda” ima žalostno zgodovino v ameriški slovenski javnosti.

Ne samo, da je neštevilnokrat spremenjal svojo politiško barvo, ne samo, da je danes pisal in hvalil vero, jutri jo je pa najgrše napadal, ne samo, da je razširjal med ameriško slovensko javnost nezna-

čajnost, pisal grde pornografske povesti, ne samo, da je razbil edinost pri K. Kat. Slov. Jednoti, da se je ustanovila druga katoliška Jednota, ne samo, da je začel prvi delovati proti veri, proti cerkvi tako, da je Amerikanski Slovenec iz l. 1899 pisal: “Če se bode naše ljudstvo v Ameri-

ki kdaj obrnilo proti veri in cerkvi. če se bode razdela sedanja edinnost med nami... tedaj že danes (pred 19. leti), dolžimo Vas Frank Sakser in Vaš list — Glas Naroda"... — temveč je ta list dosledno najnesramnejše blatil vse neljube mu osebe, ali osebe, ki so mu bile nevarne v biznesu. Marsikak rojak bi vedel o tem povedati žalostne zgodbe. — Na pr. neki Kubelka i. dr.

Ko je pred enajst leti začel izdajati Rev. K. Zakrajšek svoj mesečnik "Ave Maria" in začel s svojo Rafaelovo družbo, zbal se je tega lastnik Glas Naroda, ker je mislil, da bi znalo to podjetje kdaj prodajati "šifkarte", da je toraj nevarno in tedanji urednik Glas Naroda, neki Valjavec, se je besno zagnal v Rev. K. Zakrajšeka in ga na najostudnejši način blatil. Rev. Kazimir Zakrajšek je bil toliko naroden, da je za posredovanje večje pošiljatve denarja, katerega je dobil njegov svak iz Evrope in pri katerem je bil lep dobiček, za agenturo svetoval Frank Sakserja. Kaj je naredila ta "kulantna" tvrduška? Začela je z divjo in sramotno gonjo proti Rev. K. Zakrajšku, češ, da je pokradel cerkveni denar v Clevelandu, ga poslal domov in ga takrat nazaj iz domovine dobil sem. Tako ste čitali dan za dnem uvodne članke: "Frater, kje je denar?" itd. Gabilo in gnjusilo se je to pisanje vsakemu dostojnemu človeku. Ker ni rabil nikdar imena naravnost, ga Rev. K. Zakrajšek ni mogel zasledovati sodnijsko. Napadal je pobalinsko, surovo, divjaško. Metal je na neljubo osebo blato izza plota, kakor kak podlež.

Svak Rev. K. Zakrajšeka je izdal takrat izjavo, da je bil omenjeni denar njegova last, da Rev. K. Zakrajšek za ta denar preje niti vedel ni. Uredništvo Glas Naroda je pisalo takrat v Cirknico v posojilnico, od koder je denar prišel, in tam izvedelo, da je bil ta denar naložen deset let preje, predno je Rev. Zakrajšek

prišel v Ameriko, da, ko je bil še student v Ljubljani in toraj ni mogel v Clevelandu denarja krasti. Toda, ali mislite, da je ta poštenjakovič preklical svoje krivične obdolžbe? Ne, to stori samo gentleman, divjak in surovež tega ni zmožen.

Ne bomo popisovali še danes vseh tajnih spletk, katere so se spletale na 82 Cortlandt St. proti Rev. K. Zakrajšku. Nekoliko je Fr. Sakserju posvetila "Ekstra" izdaja Ave Maria že lani za Veliko noč.

* * *

Od tedaj do danes, skozi enajst let je Frank Sakser in njegov Glas Naroda spreminjal nazore glede Rev. K. Zakrajšeka enako, kakor je spreminjal barvo politike. Danes je bil Rev. Zakrajšek "All right", jutri naenkrat za nič.

Danes je enajst let tega. Glas Naroda mora seveda zopet proslaviti svojo obletnico. Čudno je le to, da vedno začenja v postu. Še skoro vsako leto v postu je bilo kaj. Bog ve, kaj to pomeni? Ali se morda s tem pripravljajo dični gg. na velikonočno spoved?

Zanimivo za letošnjo enajstletnico je pa to, do pogreva skoraj isto tvarino in na enak način, kakor jo je pred enajst leti. Rev. K. Zakrajšek je "posodil" cerkveni denar brooklynske občine,—"manjka pet sto" in tako dalje.

* * *

Rojak, ali ni to čudno?

Nič ni čudno, kdor pozna nekatere ljudi okrog lista Glas Naroda! Tam je vse mogoče! Tam je mogoče, da pišejo danes strašne sramotne članke proti škofu Jegliču, proti dr. Kreku, proti msgr. Buhu, proti vsakemu, ki ni njih "barve", jutri bode pa ravno isti urednik, v istem listu vse te može hvalil.

Tam je mogoče, da se oglašajo "Vodiške Johance" in njena "telečja kri", "rdeče in zelene škofove brošure", ki so na-

prodaj za drag denar v eni koloni, v drugi kak misijon ali kaj enakega,

da se danes ustanavlja liga, se hvali tiste, ki jo ustanovljajo, jutri se piše proti ligi, se jo pobija in uničuje,

da se danes dela za ustanovitev SNZ., se hvali može okrog nje, posebno, ko je bilo treba od vlade izposlovati potrebni "permit", jutri je SNZ. za nič, možje okrog nje za nič in se jih ometava z blatom itd.

Enajstletnico torej obhaja naš dični Glas Naroda. Častitamo mu! Poskrbeli bomo, da mu bode častital tudi nekdo drugi, katere častitke se pa najbrž ne bode zveselil ne Frank Sakser, ne "manager" in morda še kdo drugi ne.

Morda jih bode to zmodrilo, da se bodo zavedli, da je že čas, da postanejo

"gentlemen" tudi gospodje na Cortlandt Street.

Rojaki, vi pa pridno naročajte dični, dosledni in gentlemanski dnevnik "Glas Naroda" in ne pozabite pri Frank Sakserju kupiti "šifkarto", ako boste šli domov.

Ali ne mislite, da tak-le mož in tako-le podjetje zasluži vašega zaupanja in vaše pomoči?

Rev. K. Zakrajšek pa iskreno častitamo, da ga napadajo takile možje, v takem listu in na tak način. To mu mora biti samo v čast in ponos.

Kogar ničvredneži grajajo — takemu čast!

Kogar ničvredneži hvalijo — takemu sramota! V.

IZJAVA.

Podpisani s tem izjavljam, da je grda in nesramna laž, kar trdi "Glas Naroda" glede Rev. Kazimirja Zakrajšeka O. F. M., da je baje odnesel \$500 cerkvenega denarja, ko je odhajal radi bolezni iz Brooklyna meseca januarija. Resnica na celi stvari je ta, da je tedaj moral takoj oditi in da torej ni mogel imeti z ljudmi letnega občnega zбора. Šel pa ni za stalno, ampak samo začasno.

Pred odhodom je izročil cerkvene knjige s pravilno narejenimi računi meni kot svojemu predstojniku. Ves v knjigah izkazani denar je pa izročil Rev. Fr. Bertrandu, ki ga je nadomestoval ta čas v Brooklynu.

Grda laž je dalje, da si je Rev. Kazimir Zakrajšek izposodil od kakega svetnega človeka denar in ga dal cerkveni občini nazaj. Ako bi Rev. Kazimir Zakrajšek res potreboval denar, niso svetni ljudje, da bi ga mu posodili, temveč je tukaj Komisarijat, ki bi to poravnal. Tega pa ni storil, ker ni bilo potreba, tudi ni posodila nobena svetna oseba, kar se lažnjivo trdi; ampak resnica je, da je bil denar slovenske cerkvene občine naložen na banki in ga je Rev. Kazimir nakazal svojemu nasledniku.

P. Benigen Snoj, O. F. M., provincijalni komisar.

POJASNILO.

S tem podpisani pojasnim celi Greater Newyorški naselbini in vsem onim, ki so javno trosili laži o Rev. Kazimirju Zakrajšku, da je imenovani vzel slovenski cerkveni občini \$500, sledeče:—

Rev. Zakrajšek je bil poklican brzojavno od chicaškega nadškofa Mundeleina, da nastopi takoj službo župnika pri slovenski cerkvi Sv. Štefana v Chicago, Ill.

Rev. K. Zakrajšek je moral takoj odpotovati, ni se mogel od nobenega posloviti in tudi računov ni mogel cerkvenemu odboru izročiti. Vedel je pa, da se bo v kratkem povrnil in uredil celo stvar.

V nedeljo dne 16. marca se je prišel Rev. K. Zakrajšek od svojih brooklynskih slovenskih župljanov posloviti in ob tej priliki je izročil meni ček v znesku \$591.34, kar je last brooklynske cerkvene občine.

Tako je pač neutemeljeno obrekljivo sumničenje. Glas Naroda, ki se podlo zaletava iz maščevanja v vsega spoštovanja vrednega bivšega našega župnika. To velja posebno onim, ki so pisali, da v par dneh dobijo odgovor, če jih je "res posodil ali posodil".

F. G. Tassotti, l. r., trustee.

PROTEST.

Mi podpisani cerkveni odbor slovenske cerkvene občine Sv. Štefana, zbrani na svoji redni seji, s tem najodločnejše protestiramo proti podlemu in lažnjivemu napadanju v Glas Naroda na našega splošno ljubljenelega gospoda župnika Rev. Kazimirja Zakrajšeka. Sicer vemo, da ve vsak pameten človek, da je vse grda in nesramna laž, kar piše ta podli list, vemo, da vsak dober katolik v Združenih državah ve, zakaj Sakser in drugi enaki ljudje napadajo našega navdušenega in gorečega gospoda župnika. Vsa Amerika ve, kako se on neustrašeno bori za katoliška načela in katoliško našo sveto vero in vemo, da so mu vsi hvaležni za to delo in za te žrtve, kakor smo mu njegovi župljani. Vendar je naša dolžnost, da se potegnemo a tega blagega gospoda in ga branimo v javnosti pred takim podlezem in pred tako podlimi listi, kakoršen je Glas Naroda.

Vam pa, častiti in ljubljeni naš gospod župnik Rev. Kazimir Zakrajšek, kličemo s tem navdušeni: Nič se jih ne bojte! Nič ne marajte za vse to pasje lajanje! Le krepko naprej! Vaši župljani, kakor vsi pošteni možje cele Amerike, gremo za Vami in bomo šli kot za svojim vodnikom. Vsi katoliški zavedni Slovenci pa lahko vidijo v tem, s kako podlimi sovražniki se mora boriti oni, ki hoče nas in našo sveto vero uničiti, in jih pozivljamo, naj z nami vred krepko stojte za našim voditeljem in prvoboriteljem v Ameriki, za našim župnikom Rev. Kazimirjem Zakrajšek.

Chicaški Slovenci, Vi pa vedite, kaj Vam je narediti s takim listom, ki tako blati Vas in Vašo naselbino. Samo eno je Vaša dolžnost, pokažite mu vrata, da nikdar več ne bode našel pota k Vam, tak list tega tak ne zasluži.

Dano v Chicago, Ill., dne 23. marca 1919.

Joseph Zupančič,
Feliks Zavrtnik,
John Verbišcar,
Maks Omerzel,
Frank Auguštin,

Martin Kremesec,
Leon Mladič,
John Kumar,
Joseph Arch,
Joseph Perko.

SLOVENSKA ŽENA

"Ti pa oznanuj, da naj žene ljubijo svoje može," tako piše apostol Pavel svojemu učencu Titu. Naroča mu, da naj oznanjuje poglavitno dolžnost, katero imajo žene do svojih mož. Uči naj jih, zakaj morajo žene ljubiti svoje može. Uči naj jih, da je prava ljubezen mej možem in ženo podlaga srečnemu življenju v zakonu. Pravim prava, resnična ljubezen; kajti dobi se tudi neprava, napačna ljubezen, ljubezen, ki ima svoj izvir le v zunanosti, v telesni lepoti, v bogastvu, ne pa v resničnih in dobrih lastnostih, ne v verskih razlogih. O taki ljubezni se piše mnogo dandanes, taka se povišuje, kakoršna je najti v mnogih novodobnih zakonih. Toda ta je samo nekaka omotica čutil, ki kmalu mine, včasih še prej kot takoimenovani medeni tedni, pa se le prepogosto izpremeni v mejsebojno nenaklonjenost, da celo v mržnjo in sovraštvo, kar zadosti potrjuje vsakdanja izkušnja.

Prava ljubezen pa ima za podlago mejsebojno spoštovanje ter izvira iz verskih

nagibov. Ta ne traja samo nekaj časa, ta se ne izpreminja kot vreme v aprilu, temveč je stanovitna in raste z leti tako, da je žena vdana svojemu možu z isto, da, še s pristrčnejšo ljubeznijo tudi po dvajsetih in še več letih, kakor je bila na dan poroke. Premislimo zato besedo božjo, "da naj žene ljubijo svoje može," da boš zlasti ti, družtvenica društva Krščanskih Mater izpolnovala to tebi dano zapoved.

Krščanska žena je dolžna ljubiti svojega moža z resnično ljubeznijo. To mu je obljubila večkrat ter posebno slovesno v onem vzvišenem trenutku, ko je ž njim klečala kot nevesta pri oltarju in bila ž njim poročena. Tedaj mu je na besedo župnikovo podala roko k nerazvezljivi zvezi sv. zakona. Tedaj mu je v pričo Boga in ljudi slovesno obljubila pravo in stanovitno, da, večno ljubezen.

In kar je sama prostovoljno obljubila, to zahteva tudi Bog od krščanske žene. Apostol narodov piše Titu: "Ti pa oznanuj, da naj žene ljubijo svoje može." — Isti apostol pa uči dalje, da naj bo življenje zakonskih tako ukoreninjeno v mejsebojni ljubezni, da bo podobno ljubezni, katera je mej Kristusom in sveto Cerkvijo. Apostol hoče reči, kakor ljubi Kristus sv. Cerkev in je za njo prelił svojo kri, tako mora tudi mož ljubiti svojo ženo in ji biti iz srca vdan. Pa tudi žena mora ljubiti svojega moža enako kakor ljubi Cerkev Kristusa, svojega božjega ženina.

Kako čisto in sveto, kako pristrčno in požrtvovalno pa ljubi Cerkev Kristusa! Vedno misli nanj, vedno le zanj dela. Zato je tako prelepo uredila cerkveno leto, v katerem si neprestano predočuje življenje Jezusovo: njegovo rojstvo, nje-

gova otroška in mladeniška leta, njegovo očitno življenje in delovanje, njegovo bridko trpljenje in smrt, njegovo častitljivo vstajenje in njegov vnebohod. Vse to ima sv. Cerkev vedno polna ljubezni pred očmi, želeča biti vedno z njim, z njim deliti njegovo veselje in trpljenje.— Zdaj kleči pri njegovih jasicah, zdaj ga spremlja bežečega v Egiptet ter gre zopet z njim nazaj v njegovo domovino v Nazaret. Pozneje ga spremlja čez hrib in dol ter poslušá njegove nebeške nauke in strmi nad njegovimi čudeži. Ž njim je ona v dvorani zadnje večerje, sledi mu na Kalvarijo in v globoki žalosti stoji poleg njegovega križa z Marijo, njegovo Materjo, slednjič je priča njegovega častitljivega vstajenja in slavnega vnebohoda.

In kakor sv. Cerkev neprenehoma misli na svojega božjega Zveličarja, tako pa tudi vsa zanj živi. Zanj ona dela in trpi, zanj se ona žrtvuje. Da bi ga vsi kristjani bolj ljubili in da bi se njegovo kraljestvo na zemlji vedno bolj širilo, na to gre vse njeno mišljenje in delovanje; za to je pripravljena vse storiti, trpeti, darovati. — Enako močno, požrtvovalno ljubezen zahteva Bog od krščanske žene, da jo ima do svojega moža, ko govori po apostolu sv. Pavlu Titu: "To oznanuj, da naj žene ljubijo svoje može."

Da ljubi žena svojega moža s krščansko ljubeznijo, to ji vелеva že sama zdrava pamet. Misel na srečno življenje v zakonu, misel na družino, ji to zapoveduje. Ako hoče biti srečna in zlasti, da bo srečna z njo tudi njena družina, je neobhodno potrebno, da vlada v zakonu prava, krščanska ljubezen. Naj ima žena še toliko bogastva in posestva, naj bo izobražena in čislana od ljudi, vendar ne bo zadovoljna in srečna, ne bo tudi v blagoslov hiši, ako je izginila iz njenega srca ljubezen do moža, ako je hladnega, mrzlega vedenja do njega. Kjer pa veže

odkritosrčna ljubezen moža in ženo, četudi sta morda oba revna delavca, tam je tisočkrat srečnejša vsa družina kot pa v še tako lepi palači, v kateri pa ni mejsebojne krščanske ljubezni. Zato se bere v življenju svetih žen, da so imele vse brez izjeme veliko požrtvovalno ljubezen do svojih mož, četudi so bili nekateri polni napak. Toda, ker so jih žene ljubile zavoljo Boga in po njegovi sv. volji, zato so tudi dosegle velikanske vspehe: privedle so jih k poboljšanju in k lepemu krščanskemu življenju. To kar so dosegle one, to morete doseči tudi ve, naše slovenske žene, če boste tudi ve izpolnole to zapoved božjo in po volji božji ljubile svoje može.

:: :: ::

DOPIS.

Brooklyn, N. Y. Dne 16. marca se je od nas poslovil Rev. Kazimir Zakrajšek, naš dosednji g. župnik, ki je odšel za župnika v Chicago. Marsikomu je stopila solza v oči, ko se je poslavljá blagi gospod, kateri se je prvi zavzel za nas brooklynske Slovence in nas začel buditi. Pod njegovim vodstvom se je ustanovila tukaj samostojna cerkvena občina, slovenska služba božja, kjer smo slišali božjo besedo v domačem jeziku. Ustanovilo se je društvo Mož Najsv. Imena, društvo Krščanskih Mater, ki sta kakor blagoslov božji za brooklynsko slovensko naselbino. Katol. izobraž. pevsko društvo "Danica" že dve leti goji cerkveno in narodno petje v naselbini. Imenovano društvo ima svoje klubove prostore, v katerih imajo tudi razna druga slovenska društva svoje seje. Od kar ima društvo novega pevovodjo, je vidno napredovalo.

Na mesto Rev. Kazimirja Zakrajšeka je prišel k nam Rev. Stanislav Drev. Takoj ob svojem nastopu je pokazal, da mu je na srcu naš napredek in se z navdušenjem zavzel za nas. Sedaj obiskuje družine po Brooklynu in nabira census. Ob njegovem nastopu službe župnika med nami, smo mu farani priredili majhen banket, kjer smo se prijateljsko zabavali.

Rev. K. Zakrajšek se na tem mestu iskreno zahvaljujemo za njegov trud, ki ga je imel med nami, našemu novemu g. župniku Rev. Stanislavu pa kličemo pristrčni: dobrodošli!

V imenu župljanov,

G. N.

Za vse Ljudi in za Vse Slučaje!

Gotovo je, da imam največje prodajalne in najbolj založene z različnim blagom, za slovenske gospodinje in gospodarje, pa tudi za žene in neveste, ker imam fino polišivo in druge potrebne reči.

PRVE SA GOSPODINJE, katere dobijo pri meni najboljše peči, preproge, linoleum, posodo, vozičke, zibe, blazine, omare in drugo.

GOSPODARJI VEDO, da imam raznih barv, železja, ključavnice, cevi za plin, stekla, korita in drugo vedno v zalogi.

NOČ IN DAN pa imam otvoren pogrebni zavod z "AMBULANCAMI." —

Trije ambulanci in jolniški avtomobili so vedno na razpolago za vsaki čas, za vsako nezgodo ali bolezen.

Največji pogrebni zavod, v katerem izvršujemo vsa dela v največjo zadovoljnost naroda.

Oba telefona noč in dan:

Bell: Rosedale 1881.

O. S. Princeton 1381.

ANTON GRDINA,

TRGOVEC IN POGREBNIK

6127 ST. CLAIR AVENUE.

Severova zdravila vzdržujejo
zdravje v družinah.

Pomladansko zdravilo.

skozi zimo. Posledica tega stanja se pokaže na mestih v obliki pršičev, ran in drugih kožnih bolezni. Mnogokrat je obraz poln teh pršičev, katerih se želita iznebiti.

Spomladi je kri po navadi polna nečistoče, ki se nabere

Severa's Blood Purifier

(Severov Kričistilec) je treba torej vzeti vsako spomlad, pravzaprav vsak čas skozi leto, če je vaša kri nečista ali ako znaki kažejo, da vaša moč peša. Prinaša moč, čisti kri in je vdrži v zdravem stanju, kakor mora biti. Naprodaj v vseh lekarnah. Cena \$1.25.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

SEIZ BROS.

Priporoča vsem slovenskim duhovnikom svojo veliko izbiro nabožnih knjig v vseh jezikih, vseh cerkvenih potrebščini kipov, podob, svetinj itd.

In vsem slovenskim društvom pri nakupu zastav in društvenih znakov.

21 BARCLAY STREET, NEW YORK.

Telephon, 5085 Barclay

Slovenski zobozdravnik

Dr. M. Josip Pleše

Ordinira od 10. ure zjutraj do 8. ure zvečer.

Ordinira tudi izven določenih ur po dogovoru.

Specialist in Bridge Work and Gold inlays.

138 E. 73-nd STREET NEW YORK CITY

Dolga, dolga je pot. Ali bomo dobro končali.

Zadnja milja je pred nami. V štirih klancih smo vzdržali korake, štirikrat smo izjavili svojo vero in plačali ceno z veseljem.

Sedaj pa pride prava poskušnja. Naša država nas kliče na zadnji boj, zadnji klanec na poti k častnemu miru. Ni več vojske, da bi nas podžigala in spodbujala pa tu nam je pokazati globeje domoljubje.

Naše velikanske priprave za dolgo vojno so jo gotovo skrajšale. Nemčija je o tem zvedela in odnehala. Mesto, da bi bili zapravljali življenje naših fantov, smo dali mrzle dolarje za pridobitev zmage.

Toda priprave so drage in morajo biti plačane. Amerika mora skončati svojo stavo z glavo pokonci, plačati mora zadnji dolar dolga, ki ga je naredila.

Denar od Victory Liberty Loan bo plačal te račune.

Za koliko boš ti kupil Bondov?

VLOŽI SVOJ DENAR V
VICTORY LIBERTY LOAN